

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia listopada 2010 r.

**Pan
Zbigniew Choiński
Wójt Gminy Mielno**

LSZ-4101-17-03/2010
P/10/157

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie skontrolowała Urząd Gminy Mielno, w zakresie realizacji inwestycji z uwzględnieniem projektów współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej w latach 2004 – 2007.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli, podpisanym w dniu 8 października 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia, mimo stwierdzonych nieprawidłowości, realizację przez Gminę zadań inwestycyjnych współfinansowanych z budżetu Unii Europejskiej.

W latach 2004 – 2007 gmina realizowała 9 zadań inwestycyjnych dofinansowanych środkami z budżetu Unii Europejskiej (UE). Łączna kwota wydatkowana na realizację tych zadań wyniosła 11.928.851 zł, w tym kwota 7.695.059 zł dofinansowania ze środków UE, co stanowiło 64,5% wartości realizowanych inwestycji.

Analiza sposobu planowania i przygotowania przez Urząd 2 wybranych inwestycji pn. „*Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wod. – kan. we wschodniej części Gminy Mielno, etap II*” (Mielno-II) oraz „*Budowa sieci kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Łazy, wraz z przepompowniami i kolektorami tłocznymi ścieków – II etap*” (Łazy-II) wykazała, że były one zgodne z celami określonymi w Strategii Rozwoju Gminy Mielno a ich realizacja poprzedzona była działaniami planistycznymi opierającymi się na koncepcji rozbudowy i modernizacji sieci wodociągowej Gminy Mielno oraz koncepcji kanalizacji sanitarnej m. Łazy.

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

Przedmiotowe inwestycje uwzględniono w Planie rozwoju lokalnego Gminy Mielno, planowane koszty i źródła finansowania inwestycji określono w Wieloletnim Planie Inwestycyjnym przyjętym w 2005 r., a niezbędne środki ujęto w budżecie Gminy w okresie ich realizacji. Na inwestycje uzyskano niezbędne pozwolenia a wykonawcy robót wyłonieni zostali w wyniku rozstrzygnięcia postępowań o udzielenie zamówień publicznych w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych².

Poniesione wydatki na realizację badanych inwestycji były zgodne z ustalonymi w planach finansowych i umowach z instytucjami dofinansowującymi. Środki unijne wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem, wyłącznie na pokrycie kosztów kwalifikowalnych zrealizowanych zadań. Dla każdej inwestycji prowadzono wyodrębnioną ewidencję księgową a po ich zakończeniu wytworzone środki trwale ujęte zostały w ewidencji księgowej.

Cele określone w umowach o dofinansowanie zostały osiągnięte a obiekty były wykorzystywane zgodnie z założeniami projektów.

Badanie terminowości realizacji 7 wybranych inwestycji, na które wydatkowano łącznie 8,85 mln zł w tym 5,80 mln zł z budżetu UE wykazało w dwóch przypadkach niedotrzymanie terminów ich zakończenia.

NIK negatywnie ocenia nieegzekwowanie w pełni zapisów umownych dotyczących stosowania wobec wykonawców kar za nieterminowe wykonanie robót. W przypadku inwestycji Mielno-II o wartości 2.586.292,36 zł, termin zakończenia robót budowlanych określony umową został przekroczony o 89 dni, tj. roboty zakończono 27.02.2006 r. zamiast 30.11.2005 r. Pomimo zapisanej w umowie z wykonawcą kary umownej za nieterminowe wykonanie umowy w wysokości 0,2% wynagrodzenia za każdy dzień zwłoki, która w przedmiotowej sprawie powinna wynieść 460.360,04 zł, Wójt obciążył wykonawcę jedynie karą w kwocie 30 tys. zł, tj. niższej o 430.360,04 zł od wynikającej z treści przedmiotowej umowy.

W drugim przypadku dot. inwestycji pn. „*Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wod-kan we wschodniej części gminy Mielno - etap III*” termin zakończenia części inwestycji o wartości 849.730 zł obejmującej modernizację oczyszczalni ścieków w Unieściu został przekroczony o 147 dni (roboty zakończono 9.12.2005 r. zamiast 15.07.2005 r.). W tym przypadku również pomimo zapisanej w umowie z wykonawcą kary umownej za nieterminowe wykonanie umowy w wysokości 0,2% wynagrodzenia za każdy dzień zwłoki, która w przedmiotowej sprawie powinna wynieść 249.820,62 zł, Wójt obciążył wykonawcę karą w kwocie 20 tys. zł, tj. niższej o 229.820,62 zł od wynikającej z treści przedmiotowej umowy.

Pomimo tego, że Wójt wyjaśniając przyczyny takiego obniżenia wysokości kary, oparł się na treści art. 484 § 2 K.c. uważając, że wpływ mobilizujący kar umownych na wykonawców

² Dz.U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm.

osiągnął swój cel a zapłata kwot określonych w notach księgowych jest wystarczającą dolegliwością, tym bardziej, że z tytułu zwłoki w wykonaniu inwestycji trudno doszukać się szkody wyrządzonej inwestorowi przez wykonawców, przy określaniu wysokości zastosowanych kar nie zastosował jasnych kryteriów ich ustalania i działał niezgodnie z treścią podpisanych umów.

NIK negatywnie ocenia brak rzetelności w przygotowaniu inwestycji Łazy-II oraz brak skutecznego nadzoru nad realizacją tej inwestycji. Wprawdzie powyższa inwestycja o wartości 2.444.427,37 zł dofinansowana ze środków EFRR w kwocie 1.833.076,08 zł została zakończona w terminie umownym, to przy jej realizacji i późniejszej eksploatacji naruszono przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane³. Na skutek błędu w projekcie budowlanym, pompownię ścieków P-1 posadowiono na działce gruntu 103/31 stanowiącej własność prywatną, do której Gmina nie posiadała prawa dysponowania na cele budowlane. Pomimo błędnego zlokalizowania pompowni, inwestycję zrealizowano w oparciu o zatwierdzony projekt budowlany oraz na podstawie pozwolenia na budowę i do chwili jej zakończenia osoby sprawujące nadzór nie wykazały tego błędu. W trakcie realizacji inwestycji na skutek odmowy zarządcy drogi na przeprowadzenie kanalizacji w Łazach w rejonie ronda Mieleńska - Leśna, autor projektu dokonał zmiany jej trasy, przy czym Gmina nie uzyskała decyzji o zatwierdzeniu projektu zamiennego ze zmienioną trasą przebiegu kanalizacji. Powyższe odstępstwo zostało wykazane podczas kontroli obowiązkowej przeprowadzonej 27.05.2010 r. na podstawie art. 57 ust. 6 Prawa budowlanego przez PINB w Koszalinie co skutkowało wydaniem w dniu 11.08.2010 r. decyzji, którą nałożono na Gminę obowiązek sporządzenia i przedstawienia do 15.12.2010 r. projektu budowlanego zamiennego uwzględniającego zmiany dokonane w trakcie realizacji kanalizacji ściekowej w sposób istotnie odbiegający od ustaleń i warunków określonych w pozwoleniu na budowę z 15.12.2001 r. Ponadto postanowieniem nr 104/10 z dnia 24.09.2010 r. PINB wymierzył Gminie Mielno karę w wysokości 60 tys. zł z tytułu nielegalnego użytkowania kanalizacji ściekowej układu A (podukład A5-A10), przed uzyskaniem pozwolenia na jej użytkowanie.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

- 1. Przestrzeganie zapisów umownych dot. naliczania kar umownych za nieterminowe wykonanie umów.*
- 2. Doprowadzenie inwestycji Łazy II do stanu zgodnego z prawem, tj. wykup gruntu pod pompownią P-1, uzyskanie decyzji o zatwierdzeniu projektu zamiennego oraz uzyskanie decyzji o pozwoleniu na użytkowanie kanalizacji ściekowej układu A (podukład A5-A10).*

³ Dz.U. z 2003 r. Nr 207, poz. 2016 ze zm.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Delegatury NIK w Szczecinie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.